

PM 2015:122 RVI (Dnr 150-706/2015)

Anmälan av rapport - Hemlösa personer i Stockholms stad 25 september 2014

Rapport från socialnämnden

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan av rapporten ”Hemlösa personer i Stockholms stad 25 september 2014” godkänns.

Föredragande borgarrådet Ewa Larsson anför följande.

Ärendet

Socialnämnden har kartlagt hemlösheten i Stockholms stad. Kartläggningen omfattar i första hand hemlösa från 20 år och äldre som under dygnet 25-26 september var aktuella för ansökan, utredning eller insats inom stadens socialtjänst, hade kontakt med socialförvaltningens uppsökarenhet, berörda landstingsenheter eller någon frivilligorganisation med ekonomiskt stöd från staden eller privat entreprenör på uppdrag av staden. Personer som vistas i staden men är aktuella hos socialtjänsten i annan kommun räknas inte med och inte heller EU-medborgare. I årets räkning har stadsdelsnämnderna även kunnat rapportera hemlösa personer som är under 20 år. Kartläggningen genomförs med hjälp av enkäter.

Kartläggningen år 2014 redovisar 2 651 hemlösa, vilket är en minskning med 215 personer jämfört med räkningen som genomfördes år 2012. Antalet hemlösa har minskat under de år kartläggningar har genomförts och år 2004 uppgick antalet hemlösa till 3 363. Andelen män har legat på ungefär samma nivå under samtliga räkningar sedan 2004. För år 2014 kan man se en tendens till att andelen män minskar och att andelen kvinnor ökar.

Beredning

Ärendet har initierats av socialnämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt att gruppen hemlösa, enligt stadens definition, minskar och att det är viktigt att fortsätta utveckla och prioritera det förebyggande arbetet.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en möjligheternas stad som präglas av långsiktig social hållbarhet. För att var och en av de som bor i Stockholm ska kunna ta vara på de möjligheter som finns behöver de ha någonstans att bo. Det är därför positivt att antalet hemlösa personer fortsätter att minska.

Samtidigt vet vi att det finns en liten grupp människor som år efter år blir kvar i hemlöshet. Att hitta verkningsfulla åtgärder för denna grupp är en viktig uppgift för socialnämnden och stadsdelsnämnderna. Det är även viktigt att utveckla de åtgärder som finns för personer som utöver hemlöshet också har missbruksproblematik och/eller lider av psykisk ohälsa. I den genomförandeplan för Stockholms stads program mot hemlöshet 2014-2019 som antogs av socialnämnden den 19 maj 2015 ges några förslag på strategier för att nå bättre resultat för dessa grupper. Ytterligare en grupp som bör uppmärksammas är de hemlösa äldre, som är en särskilt utsatt grupp. Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har i respektive verksamhetsplan för år 2015 fått i uppdrag att noggrannare än vad som framgår i denna rapport kartlägga gruppens omfattning och samtidigt undersöka adekvata åtgärder. Socialförvaltningen kommer också att arbeta vidare med definitionen av begreppet hemlöshet.

Att arbeta vräkningsförebyggande är viktigt för att människor ska kunna bo kvar i sina lägenheter, och ett förslag till riktlinjer för arbetet kommer att tas fram. Men det vräkningsförebyggande arbetet riktar sig endast till de personer som redan har etablerat sig på bostadsmarknaden. En stor del av de personer som är hemlösa, eller befinner sig i riskzonen för att bli det, har aldrig haft ett eget hyreskontrakt. För den gruppen är ett ökat byggande av bostäder en av de mest betydelsefulla åtgärderna. Men bostadsmarknaden måste även vara tillgänglig, även för de med små inkomster. Därför beslutade majoriteten i budgeten för år 2015 att sänka inkomstkraven hos de allmännyttiga bostadsbolagen, samt att öka byggandet av hyresrätter med överkomliga hyror. På så vis har fler personer möjlighet att få sin första lägenhet.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan av rapporten ”Hemlösa personer i Stockholms stad 25 september 2014” godkänns.

Stockholm den 12 augusti 2015

EWA LARSSON

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Rapporten ”Hemlösa personer i Stockholms stad 25 september 2014”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (FP) enligt följande.

Stockholms stad har under Alliansens styre arbetat aktivt för att minska hemlösheten, vilket har gett resultat. Denna redovisning visar att gruppen hemlösa, enligt stadens definition, fortsätter att minska totalt sett. Detta trots en kraftig befolkningsökning. Sedan mätningarna började 2004 har den totala hemlösheten minskat med 21 procent. Tidigare statistik visar också att 78 procent av de som lever i hemlöshet lämnar hemlösheten inom fyra års tid. Därför är det av största vikt att vänstermajoriteten fortsätter det förebyggande arbetet mot hemlöshet. Men det är också viktigt att staden bedriver ett tydligt arbete för de personer som är långvarigt kvar i hemlöshet samt anpassar insatserna mot de grupper som visar tendenser att öka.

Att motverka och minska hemlöshet är en komplex fråga och omfattar flera delar och aktörer. Under förra mandatperioden tog Alliansen initiativ till ett blocköverskridande program för att motverka hemlöshet i Stockholms stad 2014–2019, detta då det saknades en sammanhållen politik på stadsövergripande och stadsdelsnämnds nivå. Detta program ställde Miljöpartiet och Vänsterpartiet sig inte bakom. Det är genom att slå fast viktiga principer över partigränserna som vi kan ta gemensamma tag framåt i arbetet mot ett mänskligare Stockholm där alla har en plats.

Arbetet inom Program för att motverka hemlöshet i Stockholms stad har tre viktiga utgångspunkter: förebyggande insatser, att möta den akuta hemlösheten och steget vidare till eget kontrakt och sysselsättning. Under Alliansens styre har Stockholm gått från kortsiktiga placeringar till mer långsiktiga boendepaceringar, vilket ger en tryggare tillvaro att utgå ifrån. Det skapar också långsiktiga förutsättningar för de som idag arbetar med hemlösa att kunna förebygga och möta individen på bästa möjliga sätt.

Hemlöshet löses inte enbart med en bostad. Frågan om hemlöshet rymmer flera områden och olika grupper av människor som lever i hemlöshet. En och samma lösning passar inte alla enskilda individer, utan det krävs olika alternativ. Arbetet med att motverka hemlöshet omfattas därför av flera olika lösningar och åtgärder och det är många som är engagerade i frågan om hemlöshet på olika nivåer i staden. Samverkan mellan olika myndigheter, förvaltningar, frivilligorganisationer och bostadsbolag med flera är grundläggande för ett bra arbete. Exempelvis är samverkan mellan socialnämnden och äldrenämnden en förutsättning för ett framgångsrikt arbete med målgruppen äldre hemlösa. Stockholm har idag ett framgångsrikt samarbete och dialog med frivilligorganisationerna, vilket är viktigt att fortsätta värna.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Anna König Jerlmyr, Dennis Wedin, Johanna Sjö, Markus Nordström och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (FP) med hänvisning till Moderaternas och Folkpartiets gemensamma särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Socialnämnden har kartlagt hemlösheten i Stockholms stad. Kartläggningen omfattar i första hand hemlösa från 20 år och äldre som under dygnet 25-26 september var aktuella för ansökan, utredning eller insats inom stadens socialtjänst, hade kontakt med socialförvaltningens uppsökarenhet, berörda landstingsenheter eller någon frivilligorganisation med ekonomiskt stöd från staden eller privat entreprenör på uppdrag av staden. Personer som vistas i staden men är aktuella hos socialtjänsten i annan kommun räknas inte med och inte heller EU-medborgare. I årets räkning har stadsdelsnämnderna även kunnat rapportera hemlösa personer som är under 20 år. Kartläggningen genomförs med hjälp av enkäter.

Kartläggningen 2014 redovisar 2 651 hemlösa, vilket är en minskning med 215 personer jämfört med räkningen som genomfördes 2012. Antalet hemlösa har minskat under de år kartläggningar har genomförts och år 2004 uppgick antalet hemlösa till 3 363. Andelen män har legat på ungefär samma nivå under samtliga räkningar sedan 2004. För 2014 kan man se en tendens till att andelen män minskar och att andelen kvinnor ökar.

Den åldersgrupp som är i majoritet av hemlösa personer i kartläggningen är 26-64 år. 243 personer är mellan 20-25 år jämfört med 2012 då antalet var 256. 151 personer är 65 år och äldre vilket är samma antal som i räkningen 2012. 31 personer är under 20 år och denna grupp har klar dominans av kvinnor.

Totalt 174 personer rapporterades av frivilligorganisationerna jämfört med 239 vid räkningen år 2012. Det är personer som inte har kontakt med en stadsdelsnämnd eller enheten för hemlösa.

Den vanligaste boendesituationen under mätdygnet var träningslägenhet som 499 personer (19 procent) var beviljade vid mättillfället. 1 576 personer (59 procent) som har kontakt med socialtjänsten har vad man kan betrakta som en mer stadigvarande boendesituation. Träningslägenhet är den vanligaste formen av stadigvarande boendesituation.

Antalet personer som var hänvisade till akutboende (härberge) har minskat. För 2014 var antalet personer som befann sig i denna boendelösning 254 att jämföra med 371 personer år 2012.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 14 april 2015 att godkänna rapporten och överlämna den till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av Andrea Ström m.fl. (M) och Frida Johansson Metso m.fl. (FP), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 5 mars 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det är positivt att kartläggningen redovisar ett minskat antal hemlösa personer totalt. Tidigare granskning visar att ca 16 procent kvarstår i hemlöshet över längre period. Det är viktigt att fortsätta arbetet med inriktningen att minska hemlösheten och särskilt titta på insatser för vissa former av vistelser/boenden och målgrupper. Socialnämnden ska i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa arbeta för att motverka hemlöshet i enlighet med Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2014- 2019. I det arbetet ska samverkan ske med olika aktörer inom området såsom hälso-och sjukvården, frivilligorganisationer samt bostadsbolag m.fl. År 2014 ska vara basåret för avstämning om mål och delmål i programmet uppnås.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2015 har i huvudsak följande lydelse.

Det är positivt att kartläggningen visar att gruppen hemlösa, enligt stadens definition, fortsätter att minskat totalt sett. Sedan mätningarna började år 2004 har den totala hemlösheten minskat med 21 procent.

Stadsledningskontorets uppfattning är att det är viktigt att fortsätta prioritera det förebyggande arbetet och särskilt titta på insatser för vissa former av vistelser/boende och målgrupper. Samverkan mellan olika aktörer inom området, såsom myndigheter, förvaltningar, hälso- och sjukvården, frivilligorganisationer samt bostadsbolag m.fl. är också viktigt för att utveckla stödet till hemlösa.

Socialnämnden kommer under 2015 att ta fram en genomförandeplan som beskriver det praktiska arbetet för implementering av stadens hemlöshetsprogram. Fokus kommer att ligga på utveckling av mer stadigvarande boendeformer och framförallt på utveckling av stödinsatser. Boendestöd och Case Manager (vårdsamordnare) kommer att vara viktiga delar i detta arbete. Även arbetet med budget- och skuldrådgivning, som utgör en viktig åtgärd i det vråkningsförebyggande arbetet, behöver fortsatt samordnas och utvecklas.

Reservationer m.m.

Socialnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Andrea Ström m.fl. (M) och Frida Johansson Metso m.fl. (FP) enligt följande.

Stockholms stad har under Alliansens styre arbetat aktivt för att minska hemlösheten, vilket har gett resultat. Denna redovisning visar att gruppen hemlösa, enligt stadens definition, fortsätter att minska totalt sett. Detta trots en kraftig befolkningsökning. Sedan mätningarna började 2004 har den totala hemlösheten minskat med 21 procent. Tidigare statistik visar också att 78 procent av de som lever i hemlöshet lämnar hemlösheten inom fyra års tid. Därför är det av största vikt att vänstermajoriteten fortsätter det förebyggande arbetet mot hemlöshet. Men det är också viktigt att staden för ett tydligt arbete mot de personer som är långvarigt kvar i hemlöshet samt anpassar stadens insatser mot de grupper som visar tendenser på att öka.

Att motverka och minska hemlöshet är en komplex fråga och omfattar flera delar och aktörer. Under förra mandatperioden tog Alliansen initiativ till ett blocköverskridande program för att motverka hemlöshet i Stockholms stad 2014-2019, detta då det saknades en sammanhållen politik på stadsövergripande och stadsdelsnämnds nivå. Detta program ställde Miljöpartiet och Vänsterpartiet sig inte bakom. Det är genom att slå fast viktiga principer över partigränserna som vi kan ta gemensamma tag framåt i arbetet mot ett mänskligare Stockholm där alla har en plats.

Arbete inom Program för att motverka hemlöshet i Stockholms stad har tre viktiga utgångspunkter: förebyggande insatser, att möta den akuta hemlösheten och steget vidare till eget kontrakt och sysselsättning. Under Alliansens styre har Stockholm gått från kortsiktiga placeringar till mer långsiktiga boendeplaceringar, vilket ger en tryggare tillvaro att utgå ifrån. Det skapar också långsiktiga förutsättningar för de som idag arbetar med hemlösa att kunna förebygga och möta individen på bästa möjliga sätt.

Hemlöshet löses inte enbart med en bostad. Frågan om hemlöshet rymmer flera områden och olika grupper av människor som lever i hemlöshet. En och samma lösning passar inte alla enskilda individer, utan det krävs olika alternativ. Arbetet med att motverka hemlöshet omfattas därför av flera olika lösningar och åtgärder och det är många som är engagerade i frågan om hemlöshet på olika nivåer i staden. Samverkan mellan olika myndigheter, förvaltningar, frivilligorganisationer och bostadsbolag med flera är grundläggande för ett bra arbete. Exempelvis är samverkan mellan socialnämnden och äldrenämnden en förutsättning för ett framgångsrikt arbete med målgruppen äldre hemlösa. Stockholm har idag ett framgångsrikt samarbete och dialog med frivilligorganisationerna, vilket är viktigt att fortsätta värna.

Ersätтарыtrande gjordes av Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD) enligt följande.

Vi ansluter oss till vice ordföranden Andrea Ström m.fl. (M) och ledamoten Frida Johansson Metso m.fl. (FP) särskilda uttalande.